

çocuğun medya aracılığıyla hikâye ve hayali dünyalar konusunda kalitesini beğenelim beğenmeyelim, hatırı sayılır birikimleri olduğunu eklemeliyiz. Çocuk edebiyatı klasiklerini birçok çocuk genel hatlarıyla tanımaktadır; teyp kaseti ve çizgi filmler sayesinde tüm çocuk kahramanları, onların yakın arkadaşları olmuştur. Edebiyatta hayal dünyasına giriş böylece daha kolay olabilir; ilk deşifre etme çabaları birçok hatırlama işlemiyle daha zahmetsiz geçebilir. (Böyle bir kolaylık, benim gözlemlerime göre özellikle ilkokul yıllarında, çocuklar yeni kültür tekniğini yeni yeni öğrenmeye çalışırken etkili oluyor.)

En son bahsettiğim noktanın edebi sosyalizasyon açısından olumsuzlukları da sözkonusu (yazıyı öğrenmenin hemen ardından, yeni edinilen kültür tekniğini gündelik olarak kullanma aşamasına geldiklerinde): Çocuklar görsel-işitsel medya tarafından o denli besleniyorlar ki edebi yoldan iletilen öykü ve hayal dünyasına hiç gereksinim duymuyorlar gibi görünüyor. Kitap okuma engeli gittikçe daha önemsiz bir sorun gibi kabul ediliyor, çünkü çocuk kitaplarındaki kahramanları ve onların maceralarını çocuk alıcılar medyadan çoktan tanıyorlar. Okulöncesi dönem çocuklarının edebiyat öncesi kültür alanları görsel-işitsel medya araçları sayesinde öylesine gelişip zenginleşti ki, çocukların dünyasına bu aşamada yeni eklenen edebiyat medyasına kalıcı biçimde yönelmeleri için yeterli istek duymuyorlar, onların karşısına edebiyat medyası, daha önce alışık oldukları deşifre etme işlerinden daha zahmetli bir iş olarak çıkıyor. //

Medya çağı öncesinde edebiyatın tekel statüsü vardı: erken çocukluk döneminin kültürel uygulamalarının masal anlatma ve kitaptan öykü okumanın sona ermesiyle göz kamaştırıcı eğlence arzi olarak çocuk ve daha sonra gençlik kitabı belirli bir yer aldı. Okumayı öğrenme ve kitap okuma, sosyal yalıtılmışlıkla karşı karşıya kalmamak, boş zamanları değerlendirmek açısından bu çekici arz oldukça gözdeydi. Medya çağında edebiyat tekel statüsünden oldukça büyük fireler verdi. Eğlenme gereksinimlerini karşılamak için çocukların okulun başlamasıyla medya değiştirme zorunlulukları ortadan kalktı. Okula başlamadan önce tanıştıkları kültürel uygulamayı, yani televizyonu, bırakmak zorunda değiller; aksine televizyon onlara önceden ne ifade etmişse, aynen o şekilde devam etmekte, başta gelen eğlence aracı olarak yerini korumaktadır. //